

deel woonde, gemachtigd wordt zich ter zee tegen alle aanvallen op personen of goederen te verweeren en in 1400 Jacob Dirc Spitzzoon vergund wordt aan de Oist-Vriesen en die van Hamburch straffeloos zooveel schade toe te brengen als mogelijk is! ¹⁾ Meer vreedzaam karakter heeft een post van 4 Mei 1407 in de Thesauriers rekening van Holland betreffende brieven van eenige Hollandsche steden – Delft, Rotterdam, Gouda, Oudewater – in verband met de voorgenomen zending van afgevaardigden naar Doornik, waar een handelstractaat werd gesloten. ²⁾

Dit alles duidt op zeehandel, straks bevorderd door bijzondere keuren, zooals die van 1457 welke alle schepen, hier binnenkomend of uitvarend, vrije ligplaats toestond voor zoover de eigenaars de kaden vóór hun huizen niet zelf noodig hadden om te laden of te lossen ³⁾, en de aanvulling van § 99 oudste keurboek welke voorschrijft cedelen te doen maken ook van verkocht hout dat uit Noorwegen komt.

Het leven aan de monding van de Rotte ging dus al vèr uit boven dat in het doorsnee 19e eeuwsche rivierdorp; het oudste keurboek, waarvan de jongere deelen toch niet ouder zijn dan 1414, roept dan ook reeds het beeld op van een meer gedifferentieerde stadsbevolking, waarvan het eene deel voorziet in de plaatselijke behoeften, het andere, zij het dan het kleinste, zich bezighoudt met wat ik zou willen noemen het grootbedrijf, en de toevoegselen en supplementen op het keurboek leeren ons dat in den loop der eeuw deze differentiëring nog toeneemt.

Naast den lakenkooper, den klompenmaker en den stofverwer komt de looier, de schoenmaker, de zeemleerbereider (wriver), de handschoenmaker; naast den vleeschhouwer, de kaarsenmaker ⁴⁾, de zeepzieder; naast en veelal voortgekomen uit de kringen van den molenaar en den bakker, de gruter en de brouwer, welke laatste vooral op de

1) Br. nos. 1257 en 1258; n°. 1317 j^o 1466 en n°. 1484.

2) Dr. Sneller en dr. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van den handel met Frankrijk, Rijkspublicaties 1930.

3) Keur Meyedach 1457 (Suppl. op het Oude keurboek).

4) De vleeschhouwer leverde in 1344 nog 12 pond kaarsen, tegen 7 d. het pond, voor het Hof te 's Gravenhage (Graf. Rek. 1344 blz. 178).